

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izrazi svakog utorka i petka
o pola.

Netisani dopisi se ne vraćaju, nepotpisani čekaju, a ne frankirani neprimaju.

Predplata se postarom stoji: 12 K u obće, na godinu 6 K za seljaka, na godinu ili K 6—, odn. 3— sa pol godine.

Izvan carinske više postarom. Pojedini broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gnila br. 5 te prima stranke oim nedjelje i svatka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običaj cijenila ili po dogovoru. Novci za predbrojbu, oglasne itd. plaća se uplatnicom ili potpisnikom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli. Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbitniju pošta predbrojnika. Tko list na vrijeme ne prima, treba to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća postarom, ako se izvana ne napise »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon listare broj 34.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

POZOR!

Početkom aprila nastupismo drugo četvrtgodište. Upozorujemo predplatnike, kojim je iztekla predplata, da istu obnove. — ako ne žele, da jim list obustavimo.

UPRAVA.

Kongres proti alkoholizmu.

I.

Dne 9. t. mj. otvoren bijaše svečanim načinom u Beču osmi međunarodni kongres proti alkoholizmu ili proti neumjerenom uživanju žestokog pića.

Zadnji takav kongres bio je prošle godine u Parizu, gdje se sastaje učenjaci i državnici, da razpravljaju o strašnoj bolesti alkoholizma, koja je zahvatila sve dijelove svijeta. Svi prosvištjeni narodi i sve napredne vlade ustale su na noge, da se bore proti toj zarazi, koja prieti upropastiti duševno i tjelesno narode.

Na bečkom međunarodnom kongresu sastali se liječnici svih država Europe, da svojim znanjem i svojim iskustvom poduče i upozore obćinstvo na strašne posljedice neumjerenog uživanja žestokih pića, te da potaknu oblasti neka pučani crkve, škole i zakonodavstva prepriče ili bar ograniče prekomjerno uživanje alkoholickog pića.

U proštranoj dvorani sakupljene liječnike, učenjake, zastupnike tuđih država, crkvene, svjetske i vojničke dostojanstvenike, te mnogobrojno obćinstvo mužskog i ženskog spola pozdravio je u ime austrijske vlade najprije francuzkim jezikom ministar-predsjednik dr. Korber članove kongresa, kao zastupnike važnog poslanstva za prosvjetu i čovječnost, za koje moraju, da goje sve vlade

najživlje interese — nazove ministar-predsjednik iskrenu dobrovoljicu. U daljem njemačkom govoru okratio je ministar žestoko piće kao nepogibeljnog laskavca kad ga kao riedka gosta trpimo, a kao neprijatelja čovječanstva, kad ga udomaćimo. Radi toga je borba, što se sada vodi, naperena u prvom redu proti alkoholu kao hrani, koja čini, kao svi binbeni i lažni prijatelji najprije nešto dobra, da pak kasnije tim više naškodi. O tomu se nemože nikada dosta uvjeriti siromaha, pa radi toga opetuje ministar, da alkohol nije uzdržavatelj, nego upropastitelj svih onih, koji mu se podaju.

Vi se — zaključit ministar-predsjednik — borite gospodo moja, ne samo za produženje života, što nam je dosudjen ovdje na zemlji, nego vi ste također boritelji za ljudski moral. Naše doba pripada čovječijem koljubiđu, i ono će također pobiediti sve neprijatelje. Vlade dragovoljno služe, Vašim visokim ciljevom, pa zato Vas molim, da nastavite svoje nastojanje, koje se niemože dosta nahivaliti. U nami imate iskrene prijatelje.

Tečajem prve sjednice pozdravili su kongres i zastupnici tuđih država. Između ostalih pozdrava izliče se osobito onaj grofa Skarzynskoga iz Varšave, koji je uzveličao u ime ruske vlade kongres, na kojemu ne ima opreka kao u politici.

Ruska vlada radi, nastoji od g. 1898. uztrajno i živo, da svlada neumjerenom uživanje žestokog pića. Govornika veseli, što i Austrija u tom smislu radi i postupa.

Čim više se vlade bave socijalnim pitanji, tim više izezavaju političke borbe i protivštine. Sloga među narodima i vladama najljepši je san rusko cara Nikole.

Bečki kongres trajao je u svemu pet dana, a obdržavano bijaše 8 sjednica. Prva dva dana razpravljalo je deset profesora i tri liječnika o alkoholizmu sa medicinskog gledišta. Među govornici bijaše najviše Niemaca, Austrijanaca, Franceza, Engleza i Švicara.

Trećeg dana razpravljalo se o alkoholizmu sa društvenog pogleda, pri čemu su glavnu riječ imali ruski, švedski i rumunjski učenjaci. U dalnjih pet sjednica razpravljalo se o sredstvih i načinu, kojim se treba boriti proti uživanju žestokog pića.

Prekomjerno uživanje žestokih pića jest manom i nesrećom svega čovječanstva. Nijedna ljudska sklonost nije tako razširena kao što ovo uživanje. Ono se vuče od najstarijih vremena kroz sve vjekove i kroz sve narode. Stari pismoznanci tvrde, da su našli na staroegipatskih pismenih (hieroglyfi) naslikane pijane žene, za koje se može stalno kazati, da nebijahu pokvarenje od muževa. Iz

poviesti rimske i grčke iz najstarijih doba znamo, da se je prekomjerno uživalo žestoka pića koli na vladarskih dvorovih toli među nižim pučanstvom.

Uživanje žestokih pića zarazilo je sve slojeve čovječanstva i sve narode. U gradovih, osobito velikih pije se razmjerno više nego li na selu, ili od građeva odaljenih mjestih. Bolji ili imućniji slojevi uživaju finije vrsti alkohola, kano vino, pivo, cognac i druge vrsti likera, dočim se siromah zadovolji sa najprostrijim proizvodom žita ili krumpira. I jedni i drugi jesu alkoholic, ako prekomjerno piju, kao što je alkoholic stanovnik južne Amerike, koji pije žestoko piće od jabuka, ili Kinez, koji se opium-om opija.

Posljedice prekomjernog uživanja žestokih pića jesu upravo strašne. Ogromna većina ljudskih bolesti imadu svoj izvor u prekomjernom uživanju svakog pića. Bolesti pako jesu koli duševna toli tjelesne, jedne potamnuju razum, druge raztvoraju tjele. Alkoholizam nije samo sa zdravstvenog gledišta silno pogibeljan, već također sa gledišta društvenog i narodnogospodarstvenog. Prekomjerno uživanje žestokog pića djeluje užasno na obiteljske odnose, jer je statistički dokazano, da se djecom alkoholista pune bolnice i kaznionice. Piću odani roditelji nemogu radjati ni duševno ni tjelesno zdravu djecu. Riedko ćemo naći od oca ili majke pijanice zdravo i kripčko diete. Često nalazimo nasuprot, da se djeca takvih nesretnika u odraslijoj dobi povadjaju za svojim roditelji.

A tko da nabroji sva ona grozna zločina, sve one nevolje i nesreće, koje danonice prouzroči prekomjerno uživanje vina, piva, rakije i drugih ovakvih pića? Koliko je ljudskih života leglo u prani grob radi te nesretne mane? Koliko je propalo obitelji, a koliko je došlo posjeda na hubanj zbog te grde navade?

Na bečkom kongresu kao i na svili dotadašnjih razpravljalo se također obširno o tom, kako da se na put stane toj obćenitoj skoro zarazi i kojim oružjem da se pobija tog strašnog neprijatelja. Iztaknuto bijaše, da treba tražiti pomoći proti toj nevolji u zakonodavstvu, u crkvi i u školi.

(Konac sliedi.)

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 18. aprila 1901.

Prošli uskrni blagdani, i katolički i grčko-iztočni, te se je carevinsko vieće danas opet sastalo.

Ura i više prošlo čitanjem, nepodpunim, predloga i upita. Ima jih sva sila za to, jer su se mnogi predlozi i upiti, postavljeni još zadnjih dana marča, jedva danas pročitali. Pri tom valja ipak opaziti, da upite, odmah čim su postavljeni,

i neekajuć n. pr. prevrta; predsjedništvo prošljedjuje interpelovanim ministrom.

Medju predlozi je također predlog zast. Vukoviću i drugova, hrvatsko-slovenskih zastupnika, za podporu starim brodovom duge ploviše, i drugi gleda osjeganja kod nezgoda za osobe zaposlene kod brodarenja i ribarenja.

Od interpelacija hoću da spomenem dvie, postavljene od zastupnika Talijana. Jednu je postavio Tambosi, a potpisali su ju i talijanski, gorički, tršćanski i istarski (Bartoi, Bennati, Polesini, Rizzi) zastupnici. Društvo trentinskih djaka postavilo je u Trentu negdje »spomen-ploču pjesniku Gazzoletti«. Na ploči je napisano, da je tim pjesnikom narodni genij pokazao, da je Trentsko zemljište u nerazriješivom vezu sa velikom majkom Italijom. Odnosno kotarsko glavarstvo je zabranilo taj napis, namjestništvo je zabranu potvrdilo. Proti tomu je društvo djaka učinilo utok na ministarstvo unutarnjih poslova. Tambosi i drugovi pitaju ministra-predsjednika kao ministra unutarnjih poslova, da li je voljan povoljno riešiti odnosni rekurs, ili drugimi riečmi dignuti zabranu onoga napisa.

Bennati sa drugovi interpelirao je ministra bogostovja i nastave, da li je voljan omedjašiti dosadnji običaj, po kojem se na nautičkih školah u Primorju imenuju za profesore skoro u svih predmetih častnici c. i kr. vojne mornarice. Oni da bi mogli biti imenovani za naučiku, brodogradnju i brodovodstvo, ako dokažu da znadu podpuno talijanski, al za drugo nikako. U obrazloženju tuži se, da je takovim profesorom njemački jezik kao obćevni, i da talijanski jezik, naukovni jezik na nautičkih školah u Primorju, dosta nepoznaju. Najbolji odgovor koj bi mu ministar mogao dati obzirom na to njegovo obrazlaganje bio bi taj, da uvede na nautičkih školah u Primorju također hrvatski naukovni jezik, što bi po pravu i zakonu morao.

Iza svršenoga čitanja podnesaka bilo je silna buke, pri kojoj se je izreklo sila sablažnjivih izreka. Evo što je na stvari. Nadvojvoda Fran Ferdinand, predvidljivi prestolonasljednik preuzeo je protektorat nad katoličkim školskim društvom. Kad mu se je predsjedništvo toga društva došlo za to zahvaliti, rekao je, da je veoma rado preuzeo protektorat nad društvom, koje uspješno djeluje za pravi kršćanski i patriotski uzgoj, proti onim koji šire nauku »daleko od Rima«, a tim i »daleko od Austrije«. Te rieči bile su naperene poglavito proti Svenjemcem, proti Senerru, Wolfu i dfugovom. Ali tim ćutili su se povredjeni i razni drugi, te tim pokazali što su i kakvi su. Židovsko-liberalna »Neue Freie Presse« napisala je u današnjem juternjem broju članak pun zući proti tom činu nadvojvode, te pozivala proti njemu i Magjare i druge. To bijaše priprava za prizore u današnjoj sjednici. Njemački nacionalci, oni koji se kažu zadnje doba kao njeka državna stranka, postavili su interpelaciju na ministra-predsjednika, da li mu je poznat taj čin nadvojvode, i da li se je dogodio njegovim

*) Alkoholizam jest neumjerenom uživanje žestokih pića, kano vina, rakije i svakojakih likera: porter, brandy, whiskey, rozolij, maraskin, malaga itd. itd.

se na svoje čudo, da je kokoš, koja je jedva šest tjedana prije toga svršila svoj posao sjedenja, počela opet jaja nesti. Sada je mislio gospodar, da se kokoš neće već brinuti za svoje pileće. Ali tomu nije bilo tako. Ona je svaki dan snesla svoje jaje, a poslije toga bila je opet najvjernija i najbržiija vodilica male svoje čete.

Što se tiče vanjšine golovrataka, nisu one toli ružne, kao što se obično opisuju i u slikama prikazuju. Pjercina smjelo i ispravno uzdignuti vrat, lepo rumeni goli vrat, kasan rep, u obće vrlo kičena pojava, osobito oko mu je glava lepo pernatom kukmom urešena. Ima ih, koji tvrde, da se ta pasmina kokoši nemili nervoznim osobama zbog svoga gologa vrata, dapače da im se toga radi duri. Ali pitamo sada, tko drži da su liepe laloke i nos u konja? Nisu li one mnogo ružnije i odurnije od gola vrata kokošjega? Pa ipak je konj najplemenitija od svih naših domaćih životinja i najstariji kavalir nesrami se, da svomu ljubimcu daje poslastice vlastitom rukom. Baš tako je i sa pticama gospojinskoga svijeta, koje drže na krilu i rukama. Ako se na njih nepazi, njskaju u svakom smetnom i prljavom kutu, a poslije ih njihove gospodarice najuspješnije miluju.

Neka samo naši gospodari pokušaju gojiti kokoši golovratke; sigurno se ne će pokajati. Na za uzgoj treba da nabave jaja za leženje od čiste pasmine. Jedan komad dobije se za 16 flirka, a tko si ih želi nabaviti mora ih svakako više, bar 10 komada naručiti. G. L.

Književne.

Povjest Hrvata, od najstarijih vremena do svršelka XIX. stoljeća. Napisao ju Vjekoslav Klaić, javni redoviti profesor obće povjestnice na kr. sveučilištu Franje Josipa I. Svezak drugi: dio drugi. Treće doba. Vlanđanje kraljeva iz raznih porodica (1301—1526). Druga knjiga: od gubitka Dalmacije do Matije Korvina (1409—1457). Sa 77 ilustracija. Nagradila „Matice Hrvatska“. Tisak i naklada knjižare Lav Hartmana (Kugli i Deutseh) Zagreb 1901. Cijena vezanom for. 4; brošuranom for. 3. Preporučamo što toplije ovo u istinu važno i krasno djelo.

Francuzko-hrvatski rječnik s označenim izgovorom izradio dr. Julije Adamović. Zagreb, nakladom kr. sveučilišne knjižare Fr. Suppana (R. F. Auer) 1901. Cijena 6 kruna.

Odrjetnik iz prošloga stoljeća. Komedija u jednom činu. Napisala Krsta Franić. Zagreb 1901. I. hrvatska radnička tiskara.

Listnica uredništva i uprave.

G. V. M. Sr. L. Nama nije ništa poznato o spomenutom „minusu“. Odakle ste ono doznali? Da ste nam zdravo!

G. J. D. Hvala na pripisanom; javite nam se često.

G. P. I. List bez vesti iz pokrajine nemože biti za domaće ljude zanimiv; radi toga treba, da nam prijatelji iz svih kotara, iz svih obćinah odmah dojavu svaku tole važnu novost. Živiii!

Plovitbeni red.

Ugarsko-hrvatsko par. društvo.
Pruga Rieka—Trst.

Polazak			Luka	Povratak		
Dol.	Odl.	Dan		Dan	Dol.	Odl.
7:45	7:55	Srijeda	Rieka	Ponedjeljak	8:30	9:45
8:15	8:20		Opuzina	8:45	9:15	
8:45	8:55		Lovran	9:00	9:45	
9:20	9:25		Mosćenice	9:15	1:00	
10:10	10:25		Bereće	10:30	12:30	
11:55	12:30	Četvrtak	Hačec	Medioja	11:50	12:20
4:30	6:—		Čes. Pala	12:10	10:40	
6:30	6:40		Fazana	7:20	7:50	
8:10	8:30		Rovinj	—	—	
9:40	10:—		Porč	—	—	
12:20	12:40	Piran	—	—		
2:—	—	Trst	—	—		

Sve radoljube uljudno molimo, neka zahtijevaju „Našu Slugu“ po svih kavanah i gostionah kotike u Puli, toliko izvau isto.

OGLAS.

Na prodaju je više kmetština u obćini sanvicentskoj i barbanskoj. Poblize u našem uredništvu.

Restauracija

ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje preporuča se p. n. obćinstvu i putnicima za mnogobrojnu posjet, obećajuć uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i kriepka vina. Dobiju se također dešertna vina, likeri i slastiče.

Prsni čaj sa „Ucke-Gore“

Izvrstni domaći lijek proti influenci, kašlju, nahladi i hrapavosti, protiprsnom kataru ili promuklosti grla.

Cijena 50 para.

Glavno skladište:

Ljekarna L. Ghersetich, Volosko — Istra.

Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Podpisani preporuča p. n. obćinstvu u Puli, osobito pako velec gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice

svoj krojački posao

na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli, u prvom katu.

U zalihii imade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odiela, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

Nenadkriljivo sredstvo, proti bolestim želuca i probavila

LJEKOVITA ŽIVOTNA ESENCIJA

iz Ljekarne

„k crnom orlu“ K. Germana u Belovaru

djeluje najuspješnije kod svih bolesti želuca, kao što su: slabina, pomanjkanje tekućine, nadigravanje, žgaravica, mučnina, smaglica, glavobolja, svjež, zatvor, žutica, hemoroidi, kao i kod bolesti jetara i slezene. Neutralizira, prekomjernu kiselinu želuca i čini, svaki drugi praksa, osobito poslije prekomjernog i preteškog jela.

Pripravljena iz blago djelujućih biljinskih sokova, djeluje ova esencija kao blago stvarajuće sredstvo, a jer je ugodno naporkom ukusa, imade stoga na prednost, da ju možo i onaj uzeti, koji drugih gorkih lijekova uzeti nemote a posve je neškodljiva i kod djele i redovite uporate.

Cijena boćice 1 kr. 30 št. poštom najmanje 2 boćice 3 kruna.

Prava samo onda, ako je svaka boćica porijedna imenom i tvrkom Ljekarne „k crnom orlu“ K. Germana u Belovaru, u Hrvatskoj.

Vrjednoci i uspješno djelovanje ove životne esencije dokazuje mnoštva priznanica, od kojih njeboliko najnovijih ovdje otkrijam:

Životnu esenciju K. Germana, Ljekarnika u Belovaru mogu dohjućoj publici što toplije preporučiti, jer sam se i osobno uvjerio, a i kod svojih župljana, kojima sam ovu preporučio, kod želućadne boli, da je od izvrstnoga uspjela.

Trgovstvo, 6. X. 1900.

Medeotti, župnik.

Veleštovani gospodino!

Molim po donoslocu ovoga pisma poslati mi boćicu Vaše životne esencije. Istini za volju moram Vam priznati, da en taj lijek ne samo radi ugodnog ukusa, već i radi svoje ljekovitosti svakom, što toplije preporučiti. Ja sam dosele bio primoran razne lijekove upotrebljavati radi neprobavljivosti, ali Vam i opet moram reći, da je velika većina tih po meni uzetih lijekova prouzokovala toli Osim toga držim na zalihii sve medicinske

bolii, koji i drugih neugodnosti, doćim Vaša životna esencija uz krasna uspjeh te neugodnosti ne prouzokuje. Belovar, 24. V. 1900. Dr. Rudolf Stumpf.

Rado prihvaćam sgodu, da Vam izrazim moje priznanje radi uspješnog djelovanja i izvrstne ljekovitosti Vaše životne esencije. Ja i moja teika upotrebljavamo istu najboljim uspjehom tako bez nje već ni biti moglo neli. Belovar, 18. VIII. 1900. Jalka Posavac.

Od svih eličih Ljekarija dajem Vašoj životnoj esenciji prednost, jer sam se osvjedoćila, da sam o n a i kod djele porobe nikakvih štetnih posljedica nastavlja. Stepana pl. Frankovića, predstoćina djevojačke škole u Sarajevu, specijalite od kojih osobito preporučam: koji se upotrebljava uspješno proti kašlju, prsoboli i kataru u plućima, promuklosti grla i t. d.

Trputčev sok koji se upotrebljava uspješno proti kašlju, prsoboli i kataru u plućima, promuklosti grla i t. d.

Mazilo proti kostobolji izvrstno sredstvo proti reumatizmu, ulogam, trganju u kostima, sgrćenju žila, oloku sglđbova, boli u kretima i t. d.

Knjigotiskara i knjigovežnica

J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i obćinske urede, kao takodjer pisaćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice

za štedovna i zajmovna društva u obće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznaćivala, to jest sve, što je za početak polovanja potrebno; biljezje takodjer knjige itd.